

## תקנות התכנון והבניה (בנין הדרוש במישרין לצורך הקמתה של דרך או השימוש בה), תשע"ה – 2015

במסגרת תיקון 101 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965, הורחבה הגדרת "מבנה דרך" (שנכללו בה עד התיקון מחלף, גשר או מנהרה לרבות חפיר או סוללה המצויים בתחילתו או בסופו של אחד מאלה) באופן שתכלול גם - תחנה לתחבורה ציבורית, וכל בניין אחר הדרוש במישרין לצורך הקמתה של דרך או השימוש בה שקבע שר הפנים לאחר התייעצות עם שר התחבורה והבטיחות בדרכים.

מבנה דרך מוקם על פי החוק בהליך של הרשאה ולא בהליך של היתר בניה. בקשה להרשאה מוגשת למהנדס הועדה המקומית באופן הקבוע בתקנות התכנון והבניה (בקשה להרשאה להקמת מבנה דרך), התשס"ה – 2004. מתכנן המחוז ומהנדס הועדה בודקים את הבקשה בתוך 30 יום וקובעים האם היא תואמת לתכניות ולכלל דין. במידה לא החליטו מתכנן המחוז ומהנדס הועדה המקומית בבקשה להרשאה בתוך 30 יום, רואים את הבקשה כמאושרת וכאילו ניתנה הרשאה לפיה. במקרה של חילוקי דעות ביניהם, יכריע יושב ראש הועדה המחוזית בתוך 21 ימים מקבלת ההודעה בדבר המחלוקת. בקשה להרשאה המוגשת על ידי רשות מקומית או תאגיד בבעלות מלאה של רשות מקומית אחת, מוגשת למהנדס הועדה המקומית והוא המוסמך להכריע בבקשה להרשאה.

חשוב להדגיש כי רק גופים המנויים בסעיף 261(ד) לחוק רשאים להגיש בקשה להרשאה: המדינה; רשות שהוקמה לפי דין; גוף הפועל מטעם המדינה לפי דין; גוף הפועל מטעם המדינה לאחר שהוסמך לכך לפי החלטת הממשלה; חברה ממשלתית שעיקר עיסוקה בפיתוח מבנים ותשתיות; רשות מקומית; תאגיד בבעלות מלאה של רשות מקומית אחת או יותר שעיקר עיסוקו בפיתוח מבנים ותשתיות;

עוד יצויין כי במסגרת תיקון 101 לחוק, נקבע כי בקשות להרשאה תיבדקנה במכון בקרה, בבקרת תכן, אלא אם שר הפנים קבע לגבי בקשות מסוימות להרשאה, כי לא נדרשת לגביהן בקרה של מכון בקרה. כמו כן רשאי שר הפנים לקבוע גם חובת בקרת ביצוע על ידי מכון בקרה על עבודה הטעונה בקרת תכן.

בתקנות המוצעות, מפורטים מבנים נוספים אשר יוקמו בהליך של הרשאה, בשל היותם דרושים במישרין לצורך הקמתה של דרך או השימוש בה:

1. מבנה הנדסי.
2. מבנה המיועד לבקרה ותפעול של דרך ואינו משמש את הציבור הרחב, הכולל: חדרי בקרה, מטבח ושירותים לשימוש העובדים, מחסנים לציוד תחזוקה ותפעול הדרך ולשימוש מבנה הבקרה בלבד, חדרים טכניים, מקלט, מרחב מוגן או כל דרישה אחרת לפי תקנות ההתגוננות האזרחית.
3. בנין זמני הנלווה לעבודות המבוצעות מכוח הרשאה, לרבות עירוס עפר, גנרטור, מבנים זמניים שאינם משמשים למגורים.
4. תחנה להעלאת מטענים והורדתם.
5. חניון שלא במפלס הקרקע שהוא חלק מדרך או תחנה לתחבורה ציבורית והוא מיועד לעידוד השימוש בתחבורה הציבורית.